

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 19. marca 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločná politika v oblasti azylu a doplnkovej ochrany – Spoločné konania o poskytovaní medzinárodnej ochrany – Smernica 2013/32/EÚ – Článok 46 ods. 3 – Posúdenie v plnom rozsahu a *ex nunc* – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie – Právo na účinný prostriedok nápravy – Právomoci a povinnosti súdu prvého stupňa – Neexistencia právomoci zmeniť rozhodnutia orgánov príslušných v oblasti medzinárodnej ochrany – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca povinnosť rozhodnúť v lehote 60 dní“

Vo veci C-406/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Správny a pracovný súd v Budapešti, Maďarsko) zo 4. júna 2018 a doručený Súdnemu dvoru 20. júna 2018, ktorý súvisí s konaním:

PG

proti

Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot (spravodajca), podpredsedníčka Súdneho dvora R. Silva de Lapuerta, vykonávajúca funkciu sudkyne prvej komory, sudcovia M. Safjan, L. Bay Larsen a C. Toader,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. septembra 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- PG, v zastúpení: Sz. M. Sánta, ügyvéd,
- maďarská vláda, v zastúpení: pôvodne M. Z. Fehér, G. Tornyai a M. M. Tátrai, neskôr M. Z. Fehér a M. M. Tátrai, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: pôvodne T. Henze a R. Kanitz, neskôr R. Kanitz, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: maďarčina.

– Európska komisia, v zastúpení: M. Condou-Durande, A. Tokár a J. Tomkin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 5. decembra 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 46 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60) v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi PG a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Úrad pre prisťahovalectvo a azyl, Maďarsko) v nadväznosti na rozhodnutie tohto úradu o zamietnutí žiadosti PG o medzinárodnú ochranu a o nariadení odsunu PG spolu so zákazom vstupu a pobytu na dobu dvoch rokov.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 18, 50 a 60 smernice 2013/32 stanovujú:

„(18) Je v záujme členských štátov aj žiadateľov o medzinárodnú ochranu, aby sa o žiadosti o medzinárodnú ochranu rozhodlo čo najskôr bez toho, aby bolo dotknuté vykonanie primeraného a úplného posúdenia.

...

(50) To, že prijaté rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu... podliehajú účinným opravným prostriedkom pred súdom, odráža základnú zásadu práva Únie.

...

(60) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané chartou. Táto smernica sa najmä snaží zabezpečiť úplné rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a podporovať uplatňovanie článkov 1, 4, 18, 19, 21, 23, 24 a 47 charty a musí sa zodpovedajúcim spôsobom vykonávať.“

- 4 Podľa článku 1 smernice 2013/32 je cieľom tejto smernice stanoviť spoločné konania o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 2011, s. 9).
- 5 Článok 2 písm. f) smernice 2013/32 definuje „rozhodujúci orgán“ ako „akýkoľvek kvázi súdny alebo správny orgán v členskom štáte zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu s právomocou prijímať rozhodnutia v prvom stupni o takýchto prípadoch“.

6 Podľa článku 46 ods. 1, 3, 4 a 10 tejto smernice:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby žiadatelia mali právo na účinný opravný prostriedok pred súdom proti:

a) rozhodnutiu o ich žiadosti o medzinárodnú ochranu vrátane rozhodnutia:

i) považovať žiadosť za neopodstatnenú v súvislosti s postavením utečenca a/alebo postavením osoby s doplnkovou ochranou;

...

3. V záujme dosiahnutia súladu s odsekom 1 členské štáty zabezpečia, aby účinný opravný prostriedok zahŕňal posúdenie skutkových aj právnych otázok v plnom rozsahu *ex nunc* vrátane prípadného posúdenia potrieb medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95/EÚ, a to aspoň v rámci konania o opravnom prostriedku pred súdom prvého stupňa.

4. Členské štáty stanovujú primerané lehoty a iné potrebné pravidlá, podľa ktorých môže žiadateľ uplatňovať svoje právo na účinný opravný prostriedok podľa odseku 1. ...

...

10. Členské štáty môžu stanovovať lehoty, v ktorých musí súd podľa odseku 1 preskúmať rozhodnutie rozhodujúceho orgánu.“

Maďarské právo

7 § 68 ods. 2, 4, 5 a 6 menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (zákon č. LXXX z roku 2007 o práve na azyl) znie takto:

„2. Súd vydá rozhodnutie do 60 dní od doručenia návrhu na začatie konania na súd.

...

4. ... Súd vykoná úplné preskúmanie skutkových okolností, ako aj otázok právnej povahy ku dňu prijatia súdneho rozhodnutia.

...

5. Súd nemôže zmeniť rozhodnutie orgánu príslušného v azylových veciach.

6. Proti rozhodnutiu súdu vo veci samej, ktorým sa končí konanie, nemožno podať opravný prostriedok.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

8 PG, iracký Kurd, sa 22. augusta 2017 dostavil bez dokladu totožnosti do tranzitného priestoru Maďarska a podal tam žiadosť o medzinárodnú ochranu z dôvodu údajných rizík pre jeho život v krajine jeho pôvodu. Maďarské orgány túto žiadosť 14. marca 2018 zamietli a „vyhlásili, že sa na neho neuplatňuje zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia“. Bolo voči nemu prijaté rozhodnutie o návrate spojené so zákazom pobytu na dobu dvoch rokov.

- 9 Dotknutá osoba podala na vnútroštátny súd žalobu, ktorou napadla zamietnutie svojej žiadosti o priznanie medzinárodnej ochrany.
- 10 Zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že iný maďarský súd než ten, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, už zrušil dve predchádzajúce rozhodnutia úradu, jedno z 25. októbra 2017, druhé z 18. januára 2018, pričom obe sa týkali zamietnutia žiadosti o medzinárodnú ochranu tej istej osoby. Rozhodnutie zo 14. marca 2018 je teda tretím rozhodnutím, ktorým sa zamietajú žiadosti o medzinárodnú ochranu PG, a to po dvoch po sebe nasledujúcich zrušeníach.
- 11 Vnútroštátny súd uvádza, že od roku 2015 maďarské právo už neumožňuje súdom meniť správne rozhodnutia v oblasti medzinárodnej ochrany a samostatne priznať niektorú z foriem ochrany. Takéto rozhodnutia možno v prípade potreby len zrušiť, pričom dotknutá osoba sa opätovne ocitne v postavení žiadateľa pred úradom. Domnieva sa, že z tohto dôvodu sa cyklus zamietnutia úradom, po ktorom nasleduje zrušenie súdom, môže opakovať *ad libitum*. Položil si otázku, či takéto riziko nespôsobuje nezlučiteľnosť nových maďarských procesných podmienok s požiadavkami smernice 2013/32 v oblasti práva na účinný prostriedok nápravy.
- 12 Vnútroštátny súd je navyše konfrontovaný s maximálnou 60-dňovou lehotou na rozhodnutie, ktorú stanovuje maďarská právna úprava. Domnieva sa, že v určitých veciach, pri ktorých je zrejmá podobnosť s konaním vo veci samej, nie je takáto lehota dostatočná na zhromaždenie potrebných informácií, určenie skutkového rámca, vypočítanie dotknutej osoby, a teda prijatie súdneho rozhodnutia, ktoré je správne odôvodnené. Pýta sa teda na zlučiteľnosť tejto lehoty s právom na účinný prostriedok nápravy stanoveným smernicou 2013/32 a článkom 47 Charty.
- 13 Za týchto podmienok Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Správny a pracovný súd v Budapešti, Maďarsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa článok 47 [Charty] a článok 31 smernice 2013/32... vzhľadom na články 6 a 13 [Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950] vykladať v tom zmysle, že je možné, aby členský štát zaručil účinnú súdnu ochranu tiež v prípade, ak jeho súdne orgány nemôžu zmeniť rozhodnutia vydané v azylových veciach, ale môžu ich len zrušiť a nariadiť nové konanie?
2. Má sa článok 47 [Charty] a článok 31 smernice 2013/32... vzhľadom na články 6 a 13 [Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd] vykladať v tom zmysle, že je v súlade s touto právnou úpravou právna úprava členského štátu, ktorá stanovuje povinnú a jednotnú lehodu 60 dní na súdne konania o azyle, bez ohľadu na akékoľvek individuálne okolnosti a bez zohľadnenia osobitostí vecí a prípadných ťažkostí s dokazovaním?“

Konanie na Súdnom dvore

- 14 Vnútroštátny súd navrhol, aby sa na túto vec uplatnilo naliehavé prejudiciálne konanie stanovené v článku 23a Štatútu Súdneho dvora Európskej únie. Dňa 31. júla 2018 prvá komora po vypočutí generálneho advokáta rozhodla, že tomuto návrhu nevyhovie.

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

- 15 Treba poznamenať, že hoci prejudiciálne otázky, ako ich položil vnútroštátny súd, súvisia s výkladom článku 31 smernice 2013/32 týkajúceho sa správneho konania o preskúmaní žiadostí o medzinárodnú ochranu, návrh na začatie prejudiciálneho konania sa v skutočnosti vzťahuje na výkon práva na účinný prostriedok nápravy stanoveného v článku 46 tejto smernice. S cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď je teda potrebné vyložiť uvedené ustanovenie a najmä jeho odsek 3.

O prvej otázke

- 16 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá súdom priznáva len právomoc zrušiť rozhodnutia orgánov príslušných v oblasti medzinárodnej ochrany s vylúčením právomoci ich zmeniť.
- 17 Ako uviedol generálny advokát v bodoch 21 a 31 svojich návrhov, Súdny dvor po zaregistrovaní tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania rozhodol o takejto otázke vo svojich rozsudkoch z 25. júla 2018, Alheto (C-585/16, EU:C:2018:584), a z 29. júla 2019, Torubarov (C-556/17, EU:C:2019:626).
- 18 Súdny dvor tak v bodoch 145 a 146 rozsudku z 25. júla 2018, Alheto (C-585/16, EU:C:2018:584), uviedol, že článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 sa týka len „posúdenia“ opravného prostriedku, a teda sa netýka následkov prípadného zrušenia sporného rozhodnutia. Prijatím tejto smernice tak nemal normotvorca Únie v úmysle zaviesť nejaké spoločné pravidlo, podľa ktorého by kvázi súdny alebo správny orgán uvedený v článku 2 písm. f) uvedenej smernice mal po zrušení svojho pôvodného rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu stratiť svoju právomoc. Členské štáty teda majú možnosť stanoviť, že vec sa musí po takomto zrušení vrátiť tomuto orgánu, aby o nej znovu rozhodol.
- 19 V bodoch 147 a 148 uvedeného rozsudku Súdny dvor spresnil, že článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 by však bol zbavený akéhokoľvek potrebného účinku, ak by sa pripustilo, že po vyhlásení rozsudku, v ktorom súd prvého stupňa vykonal v súlade s týmto ustanovením posúdenie potreby medzinárodnej ochrany žiadateľa v plnom rozsahu a *ex nunc* podľa smernice 2011/95, môže uvedený orgán prijať rozhodnutie, ktoré je v rozpore s týmto posúdením alebo môže nechať uplynúť značne dlhú dobu, ktorá môže zvýšiť riziko, že nastanú skutočnosti, ktoré si budú vyžadovať nové aktualizované posúdenie. Preto aj keď účelom smernice 2013/32 nie je zaviesť spoločnú normu, pokiaľ ide o právomoc prijať nové rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu po zrušení pôvodného rozhodnutia, z jej cieľa zabezpečiť čo najrýchlejšie vybavenie žiadostí takejto povahy, z povinnosti zabezpečiť potrebný účinok jej článku 46 ods. 3, ako aj z potreby zabezpečiť účinnosť nápravy v zmysle článku 47 Charty, vyplýva, že každý členský štát viazaný touto smernicou musí upraviť svoje vnútroštátne právne predpisy tak, aby sa po zrušení pôvodného rozhodnutia a v prípade vrátenia veci kvázi súdnemu alebo správne orgánu podľa článku 2 písm. f) uvedenej smernice v krátkom čase prijalo nové rozhodnutie, ktoré bude v súlade s posúdením obsiahnutým v rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o danom zrušení.
- 20 Pokiaľ teda súd zruší rozhodnutie správneho orgánu na základe vyčerpávajúceho a aktualizovaného posúdenia potrieb medzinárodnej ochrany žiadateľa z hľadiska všetkých relevantných právnych a skutkových okolností, a konštatuje, že tomuto žiadateľovi sa má priznať medzinárodná ochrana, a následne vráti vec správne orgánu, aby prijal nové rozhodnutie, tento správny orgán je povinný priznať požadovanú medzinárodnú ochranu s výhradou vzniku skutkových alebo právnych okolností, ktoré si objektívne vyžadujú nové aktualizované posúdenie, inak by boli článok 46 ods. 3 smernice

2013/32 v spojení s článkom 47 Charty, ako aj s článkami 13 a 18 smernice 2011/95 zbavené svojho potrebného účinku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. júla 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, bod 66).

- 21 Pokiaľ ide o preskúmanie rozhodnutia prijatého uvedeným správnym orgánom v nadväznosti na takýto rozsudok, Súdny dvor zdôraznil, že hoci článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 neukladá členským štátom povinnosť priznať súdom príslušným na rozhodovanie o opravných prostriedkoch podľa tohto ustanovenia právomoc zmeniť rozhodnutie, nič to nemení na tom, že tieto sudy musia v každom prípade a s prihliadnutím na osobitné okolnosti každej veci zabezpečiť dodržiavanie práva na účinný prostriedok nápravy zakotveného v článku 47 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. júla 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, body 69 a 70).
- 22 Súdny dvor z toho vyvodil, pokiaľ ide o procesné pravidlá uplatnené vo veci samej, že ak je neskoršie rozhodnutie príslušného správneho orgánu v rozpore so súdnym rozhodnutím, v ktorom súd vykonal posúdenie potrieb medzinárodnej ochrany dotknutej osoby v plnom rozsahu a *ex nunc*, na základe ktorého rozhodol, že táto ochrana sa jej má priznať, uvedený súd musí v prípade, že mu vnútroštátne právo neposkytuje žiadny prostriedok, ktorý by mu umožnil vynútiť si rešpektovanie svojho rozsudku, zmeniť toto rozhodnutie správneho orgánu a nahradiť ho svojím vlastným rozhodnutím, pričom v prípade potreby neuplatní vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá mu to zakazuje (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. júla 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, body 68, 72 a 77).
- 23 V dôsledku toho treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá súdom priznáva len právomoc zrušiť rozhodnutia orgánov príslušných v oblasti medzinárodnej ochrany s vylúčením právomoci ich zmeniť. V prípade vrátenia spisu príslušnému správnenému orgánu je však potrebné, aby sa v krátkom čase prijalo nové rozhodnutie a aby bolo v súlade s posúdením obsiahnutým v rozsudku o zrušení. Ak navyše vnútroštátny súd po posúdení všetkých relevantných skutkových a právnych okolností predložených žiadateľom o medzinárodnú ochranu v plnom rozsahu a *ex nunc* zistí, že podľa kritérií stanovených v smernici 2011/95 musí byť dotknutému žiadateľovi poskytnutá takáto ochrana z dôvodu, ktorý uviedol na podporu svojej žiadosti, ale správny orgán následne prijal opačné rozhodnutie bez toho, aby v tejto súvislosti preukázal, že sa objavili nové skutočnosti, ktoré opodstatňujú nové posúdenie potreby medzinárodnej ochrany dotknutého žiadateľa, tento súd musí v prípade, že mu vnútroštátne právo neposkytuje žiadny prostriedok, ktorý by mu umožnil vynútiť si rešpektovanie svojho rozsudku, zmeniť toto rozhodnutie, ktoré nie je v súlade s jeho predchádzajúcim rozsudkom, a nahradiť ho svojím vlastným rozhodnutím, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu, pričom podľa potreby neuplatní vnútroštátne právo, ktoré by mu zakazovalo postupovať týmto spôsobom.

O druhej otázke

- 24 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorou sa súdu rozhodujúcemu o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu stanovuje lehota 60 dní na rozhodnutie.
- 25 Treba uviesť, že smernica 2013/32 nielenže nestanovuje harmonizované pravidlá v oblasti lehôt na rozhodnutie, ale v článku 46 ods. 10 dokonca oprávňuje členské štáty, aby stanovili takéto lehoty.
- 26 Ako navyše vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, v prípade neexistencie pravidiel Únie v danej oblasti vnútroštátnemu právnenému poriadku každého členského štátu prináleží, aby na základe zásady procesnej autonómie upravil procesné náležitosti týkajúce sa žalôb určených na zaručenie ochrany práv osôb podliehajúcich súdnej právomoci, avšak pod podmienkou, že nesmú byť menej priaznivé než

pravidlá, ktoré upravujú podobné situácie podliehajúce vnútroštátnemu právu (zásada ekvivalencie), a že nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právo Únie (zásada efektivity) (rozsudok z 15. marca 2017, Aquino, C-3/16, EU:C:2017:209, bod 48 a citovaná judikatúra).

- 27 Pokiaľ ide o dodržanie podmienky týkajúcej sa zásady ekvivalencie v súvislosti s lehotou na rozhodnutie, o akú ide vo veci samej, treba uviesť, s výhradou overení prislúchajúcich vnútroštátnemu súdu, že zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, nevyplýva a ani sa netvrdilo, že podobné situácie sa riadia vnútroštátnymi procesnými podmienkami, ktoré sú priaznivejšie ako tie, ktoré sú stanovené na vykonanie smernice 2013/32 a ktoré sa uplatňujú vo veci samej (pozri analogicky rozsudok zo 7. novembra 2019, Flausch a i., C-280/18, EU:C:2019:928, bod 28).
- 28 Pokiaľ ide o dodržanie zásady efektivity, treba pripomenúť, že článok 46 ods. 1 smernice 2013/32 priznáva žiadateľom o medzinárodnú ochranu právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom proti rozhodnutiam týkajúcim sa ich žiadosti. Článok 46 ods. 3 tejto smernice definuje rozsah tohto práva, keď spresňuje, že členské štáty viazané touto smernicou musia zabezpečiť, aby súd, na ktorom je napadnuté rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu, vykonal „posúdenie skutkových aj právnych otázok v plnom rozsahu *ex nunc* vrátane prípadného posúdenia potrieb medzinárodnej ochrany podľa smernice [2011/95]“ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. júla 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, bod 51).
- 29 Z ustálenej judikatúry navyše vyplýva, že každé rozhodnutie o priznaní postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou musí byť založené na individuálnom základe (rozsudok z 25. januára 2018, F, C-473/16, EU:C:2018:36, bod 41 a citovaná judikatúra), ktorého účelom je určiť, či sú vzhľadom na osobnú situáciu žiadateľa splnené podmienky na priznanie takéhoto postavenia (rozsudok z 5. septembra 2012, Y a Z, C-71/11 a C-99/11, EU:C:2012:518, bod 68).
- 30 Navyše treba pripomenúť, ako to urobil generálny advokát v bodoch 62 a 63 svojich návrhov, že v rámci opravného prostriedku pred súdom stanoveného v článku 46 ods. 3 smernice 2013/32 sa navrhovateľom zaručuje určitý počet osobitných procesných práv podľa článku 12 ods. 2 tejto smernice, a to právo na tlmočníka, možnosť komunikovať najmä s Úradom vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov a prístup k určitým informáciám, ako aj podľa článku 20 uvedenej smernice, a to možnosť bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia, podľa článku 22 tej istej smernice týkajúceho sa prístupu k právnomu zástupcovi, a podľa článkov 24 a 25 tejto smernice týkajúcich sa práv osôb s osobitnými potrebami a maloletých osôb bez sprievodu.
- 31 Súdny dvor mal tiež príležitosť pripomenúť, že v zásade je potrebné v štádiu súdneho konania zabezpečiť vypočutie žiadateľa s výnimkou prípadu, keď sú splnené určité kumulatívne podmienky (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Sacko, C-348/16, EU:C:2017:591, body 37 a 44 až 48). Okrem toho môže byť užitočné nariadiť iné dokazovanie, najmä lekársku prehliadku uvedenú v článku 18 ods. 1 prvom pododseku smernice 2013/32.
- 32 V prejednávanej veci sa podľa vnútroštátneho súdu môže ukázať, že vzhľadom na svoje pracovné zaťaženie a pracovné podmienky alebo osobitnú zložitnosť niektorých vecí nebude súd rozhodujúci o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu fyzicky schopný zabezpečiť v lehote 60 dní, ktorá mu je stanovená, dodržanie všetkých pravidiel uvedených v bodoch 27 až 31 tohto rozsudku v rámci každého prípadu, ktorý mu bol predložený na preskúmanie.
- 33 Zároveň treba pripomenúť, že vnútroštátny súd kvalifikoval uvedenú lehotu ako „záväznú“.
- 34 V takejto situácii a pri neexistencii akéhokoľvek vnútroštátneho pravidla, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby bola vec prejednaná v primeranej lehote, ako je pravidlo, ktorým sa stanovuje, že po uplynutí lehoty 60 dní bude spis pridelený inému súdu, vedie zásada efektivity práva Únie k tomu, že súd je povinný neuplatniť vnútroštátnu právnu úpravu, podľa ktorej sa považuje za záväznú.

- 35 Treba však ešte poznamenať, že smernica 2013/32 v článku 46 ods. 4 tiež stanovuje povinnosť členských štátov zaviesť primerané lehoty na rozhodnutie. Tieto lehoty prispievajú, ako to uviedol generálny advokát v bode 48 svojich návrhov, k dosiahnutiu celkového cieľa čo najrýchlejšieho vybavovania žiadostí o medzinárodnú ochranu stanoveného v odôvodnení 18 tejto smernice.
- 36 Povinnosť súdu neuplatniť vnútroštátnu právnu úpravu stanovujúcu lehotu na rozhodnutie, ktorá je nezlučiteľná so zásadou efektivity práva Únie, ho nemôže zbavovať povinnosti rýchleho konania ako takej, ale len znamená, že má považovať lehotu, ktorá mu je stanovená, za orientačnú, pričom má rozhodnúť čo najrýchlejšie, ak táto lehota uplynula.
- 37 Na druhú otázku preto treba odpovedať tak, že článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorou sa súdu rozhodujúcemu o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu stanovuje lehota 60 dní na rozhodnutie, pod podmienkou, že tento súd môže v takejto lehote zabezpečiť účinné uplatňovanie hmotnoprávnych predpisov a procesných záruk, ktoré žiadateľovi priznáva právo Únie. V opačnom prípade je uvedený súd povinný neuplatniť vnútroštátnu právnu úpravu stanovujúcu lehotu na rozhodnutie a po uplynutí tejto lehoty vydať svoj rozsudok čo najskôr.

O trovách

- 38 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. Článok 46 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá súdom priznáva len právomoc zrušiť rozhodnutia orgánov príslušných v oblasti medzinárodnej ochrany s vylúčením právomoci ich zmeniť. V prípade vrátenia spisu príslušnému správne orgánu je však potrebné, aby sa v krátkom čase prijalo nové rozhodnutie a aby bolo v súlade s posúdením obsiahnutým v rozsudku o zrušení. Ak navyše vnútroštátny súd po posúdení všetkých relevantných skutkových a právnych okolností predložených žiadateľom o medzinárodnú ochranu v plnom rozsahu a *ex nunc* zistí, že podľa kritérií stanovených v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany musí byť dotknutému žiadateľovi poskytnutá takáto ochrana z dôvodu, ktorý uviedol na podporu svojej žiadosti, ale správny orgán následne prijal opačné rozhodnutie bez toho, aby v tejto súvislosti preukázal, že sa objavili nové skutočnosti, ktoré opodstatňujú nové posúdenie potreby medzinárodnej ochrany dotknutého žiadateľa, tento súd musí v prípade, že mu vnútroštátne právo neposkytuje žiadny prostriedok, ktorý by mu umožnil vynútiť si rešpektovanie svojho rozsudku, zmeniť toto rozhodnutie, ktoré nie je v súlade s jeho predchádzajúcim rozsudkom, a nahradiť ho svojím vlastným rozhodnutím, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu, pričom podľa potreby neuplatní vnútroštátne právo, ktoré by mu zakazovalo postupovať týmto spôsobom.

2. Článok 46 ods. 3 smernice 2013/32 v spojení s článkom 47 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorou sa súdu rozhodujúcemu o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu stanovuje lehota 60 dní na rozhodnutie, pod podmienkou, že tento súd môže v takejto lehote zabezpečiť účinné uplatňovanie hmotnoprávnych predpisov a procesných záruk, ktoré žiadateľovi priznáva právo Únie. V opačnom prípade je uvedený súd povinný neuplatniť vnútroštátnu právnu úpravu stanovujúcu lehotu na rozhodnutie a po uplynutí tejto lehoty vydať svoj rozsudok čo najskôr.

Podpisy